

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛІПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 41 (977) | Субота, 18 жовтня 1986 року | Ціна 2 коп.

Новатори — п'ятирічці

ЕФЕКТ ПОШУКУ

Щороку раціоналізатори Запорізького УВП вносять пропозиції, впровадження яких у виробництво дає вагомий економічний ефект. За 1985 рік, наприклад, вони зробили внесок у копилку підприємства в розмірі 69,5 тисячі карбованців.

— Що сприяє такій плідній роботі новаторів виробництва вашого підприємства? — запитую в інженера-технолога М. І. Яшук, яка відповідає за організацію цієї справи на УВП.

— Постійний творчий пошук, прагнення вдосконалити і поліпшити той чи інший виробничий або технологічний процес, вдосконалити виріб — зробити його більш якісним і надійним, — сказала Марія Іванівна.

— Творча націленість, звичайно, має важливе значення. А в чому полягає ва-

ша робота як громадського організатора діяльності раціоналізаторів?

— На підприємстві 20 чоловік, які постійно займаються технічною творчістю. Щороку в січні ми доводимо до них тематичний план виробничих питань, що потребують розв'язання. З кожним з раціоналізаторів працюю індивідуально.

Робітник-новатор одержує, наприклад, певне виробниче завдання. От я йому й кажу: якщо ви, Іване Івановичу, при виготовленні цієї деталі помітите, що в креслення можна внести зміни в бік її поліпшення, то зверніться до мене. Разом з конструктором розглянемо вашу пропозицію і зробимо відповідні корективи.

У результаті такої співдружності слюсар-інструментальник В. І. Євтушенко

вніс три рацпропозиції, що дали можливість збільшити строк служби штампувальної оснастки.

— На вирішення яких завдань спрямовано нині зусилля раціоналізаторів підприємства?

— На підвищення продуктивності, зменшення матеріало- і трудомісткості виробів, зниження їх собівартості. Впровадження нової технології виготовлення катушки трансформатора газосвітного, яку запропонував начальник техвідділу підприємства Г. А. Задорожний, дало економічний ефект 19,5 тисячі карбованців. Нова технологія дала можливість заощадити за рік близько 5 тонн смоли, 455 кілограмів поліетиленполіміна, 258 літрів спирту та ряд інших дефіцитних матеріалів. Це один приклад. Робіт-

ники дільниці магнітроду М. І. В'ячало та В. В. Щепель запропонували пристосування, від впровадження якого одержано економічний ефект 6,9 тисячі карбованців. Ця рацпропозиція знизила трудомісткість виробу і підвищила продуктивність праці.

— Маріє Іванівно, назвіть, будь ласка, імена кращих раціоналізаторів підприємства.

— Слюсар-інструментальник В. І. Євтушенко, наладчик В. Г. Колодій, шліфувальник О. В. Чумак, слюсар-наладчик М. І. Булавін, винахідники Г. А. Задорожний і Г. Г. Топчієв.

— У відповідь на Звернення Центрального Комітету КПРС про розгортання всенародного соціалістичного змагання за успішне виконання завдань дванадцятої п'ятирічки, — сказала на закінчення М. І. Яшук, — наші раціоналізатори посилюють творчі пошуки. Пропозиції, що надійшли від них за останній час, спрямовані не тільки на поліпшення виробничого процесу, підвищення якості, але й поліпшення умов праці та забезпечення техніки її безпеки.

Т. ІВАНЕНКО.

Ганна Олександрівна Омеляненко (на знімку в центрі) за роки XI п'ятирічки підготувала до самостійної роботи вісім швачок-мотористок. Вона — кращий наставник молоді.

Ганні Олександрівні присвоєно звання «Ударник комуністичної праці», «Краща за професією».

На знімку: Ганна Омеляненко з молодими робітницями Світлою Босак (ліворуч) та Раїсою Тютюнік.

Працюють вони на Сумському УВП.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

Якість — турбота спільна

БУДИНОК ДЛЯ КОСТЮМА

Будівництво нового корпусу на Київській дослідно-технічній швейній фабриці імені Горького, в якому беруть участь французька фірма «Вестра-юніон» і фінська «Лемінкяйнен», наближається до завершення. Тисячі чоловічих костюмів, виготовлених за новою технологією і за декалами провідних французьких фірм, незабаром з'являться на прилавках магазинів республіки.

Безперечно, реконструкція підприємств легкої промисловості — одна з найважливіших умов успішного розв'язання завдань, поставлених перед працівниками галузі. Але це тільки частина комплексу проблем, від розв'язання яких залежатиме перехід на якісно новий рівень задоволення попиту населення на товари широкого вжитку. Одну з них порушує в своїй статті директор Київської швейної фабрики імені Горького Станіслав Михайлович Власов.

УСІ ЗНАЮТЬ: мода змінюється швидко. Але як саме? Дослідники склали цікаву таблицю. На їх думку одна й та сама модель у різний час сприймається більшістю людей по-різному: за три роки до «свого» часу вона здається всім визивною, за рік сприймається як смілива, коли в моді — вважається гарною, через рік — без смаку, через десять років — потворною, через двадцять — смішною і т. д. А тепер спробуємо відповісти на запитання: який

одяг найчастіше можна побачити на прилавках магазинів? Більшість покупців змушені задовольнятися у кращому разі тим, що було в моді рік тому. І знову запитання — чому?

Проблема відставання пропозицій від попиту в легкої промисловості не нова. Можна було б згадати про різні причини, для усунення яких сьогодні багато чого робиться в галузі. Приклад цього — докорінна реконструкція нашого підприємства. Але я хотів би пору-

шити саме той аспект проблеми, який, на мою думку, ще не привернув належної уваги.

Останнім часом у працівників торгівлі та легкої промисловості стало модним писати всілякі довідки і звіти про вивчення попиту покупців. Особисто в мене це завжди викликає подив... дозволяйте, а що ж, власне, вивчати? Адже і продавці, і господарники та й самі покупці — усі й без спеціального вивчення чудово знають, які товари користують-

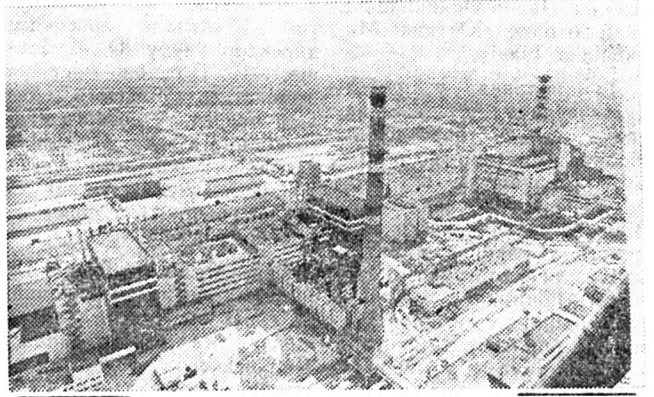
ся тепер підвищеним попитом.

А от поцікавтесь у продавця чи навіть товарознавця, який одяг увійде в моду завтра, що саме користуватиметься попитом через рік-два? Сумніваюся, що ви дістанете чітку відповідь. Але ж за цим — величезна проблема: відставання пропозицій від попиту. Кожен швейник, який знає, скільки часу потрібно буде на освоєння нової моделі для серійного випуску, підтвердить: гнатися за тим, що в моді сьогодні, безглуздо — завтра фабрика видаватиме все це на полицю, на склад. Мода підкине щось нове. То що ж це таке — стихія чи процес, яким можна управляти? Найбільш поширене визначення: мода — це те, що в даний час користується популярністю, визнанням більшістю. Основною ліній моди не створює ніхто, твердять деякі спеціалісти. Вона, немов сніжок, що породжує лавину, росте, підноситься і, нарешті, досягнувши межі, падає... Можна було б зга-

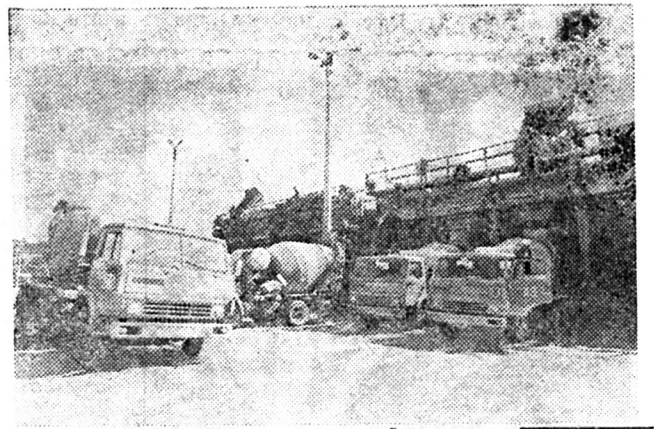
НА ЗАВЕРШАЛЬНОМУ ЕТАПІ

Київська область. Чималий обсяг робіт виконано по спорудженню так званого «саркофага» над аварійним четвертим блоком Чорнобильської атомної електростанції. Тільки в конструкції укладено понад 160 тисяч кубометрів бетону. Захисні споруди вирости більш як на 40-метрову висоту.

Завдяки цьому тепер можна перебувати там, куди раніше можна було потрапити тільки на спеціально захищеній техніці, яка в десятки разів знижувала опромінення. Зараз роботи наближаються до кінця.

Чорнобильська АЕС.

На майданчику перевантаження бетону для спорудження захисної стінки 4-го енергоблока.

Фото В. Зуфарова, В. Репіка.

З ВИСОКОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

Ударно завершує перший рік дванадцятої п'ятирічки член УТОГ столяр ремонтно-будівельного цеху виробничого об'єднання «Новокраматорський машинобудівний завод» Олексій Петрович Толстов.

Працюючи в бригаді М. О. Рябухи, О. П. Толстов виготовляє віконні і дверні блоки, домагаючись високих якісних і кількісних показників. Беручи участь у республіканському огляді економії і бережливості, нечужий столяр за 9 місяців ни-

шнього року зекономив понад два кубометри деревини на суму 185 карбованців, що дозволило йому додатково до завдання виготовити кілька десятків віконних і дверних рам.

Багатий досвід, працелюбство, високе почуття відповідальності допомагають О. П. Толстову успішно виконувати підвищені соціалістичні зобов'язання, взяті на честь 69-річчя Велико-го Жовтня.

Ф. КАЛАФАТ.
Донецька область.

дати й інші висловлювання, з яких мода постає як щось міфічне, що виникає з нічого. Але в реальному житті чудес не буває. І ніяких випадковостей немає, наприклад, у тому, що в багатьох країнах поширення моди на одяг з натуральних тканин збіглося в часі з підвищенням цін на нафту. Так само аж ніяк не випадково раптовий сплеск популярності одягу з вишивкою збігся з винаходом нового способу термоплавкої вишивки.

Споконвіку моду диктує... економіка. І нею, модою, можна й необхідно управляти. Причому кермо повинні взяти у свої руки представники промисловості, які одягають не окремих замовників, а весь народ. Але управляти — означає передусім формувати попит покупців, спрямувавши в одне русло зусилля модельєрів і швейників, постачальників і працівників торгівлі. Лише програмуючи попит, промисловість зможе в його «пико-

вий» час задовольняти потреби більшості покупців.

Однак справитися з цим завданням розрізненим відомчими бар'єрами модельєрам, швейникам, продавцям — не під силу. Зібрати б усі ці ланки під одним дахом і поставити заробіток кожного в залежність від кількості проданих (а не виготовлених!) речей. От тоді навіть при існуючій виробничо-технічній базі попит і пропозиція зрівнялися б значно швидше.

...Реконструкція, яка тепер у нас завершується, — тільки перший етап. Майбутні фабрики, зрештою, як і будь-якого підприємства легкої промисловості, постає переді мною у вигляді торговельно-промислового комплексу, в якому всі ланки будуть підпорядковані одній меті — формуванню і на цій основі задоволенню попиту покупців.

С. ВЛАСОВ,
директор Київської дослідно-технічної швейної фабрики імені М. Горького.

ПЕРЕБУДОВА СТОСУЄТЬСЯ ВСІХ

Кожен з нас нині добре розуміє, що реалізувати намічений партією план соціально-економічного розвитку нашої країни не можливо без перебудови роботи в усіх сферах діяльності трудових колективів.

З цієї точки зору хочеться розповісти про роботу Калуського клубу УТОГ, що на Івано-Франківщині, який очолює Юстина Михайлівна Іванів.

До недавня у роботі культзакладу не дуже активно велась боротьба з любителями спиртного. Тому й траплялось, що такі нечуючі як Ярослав Бейко, Зіновій Мельник часто з'являлись у клубі напідпитку, заважали культурно відпочивати іншим.

З виходом у світ постанови про боротьбу з пияцтвом і алкоголізмом у культзакладі значно поліпшилась профілактична робота. Це й сприяло тому, що нині у клубі вже такі випадки «чорні». Тут панує творча і доброзичлива атмосфера,

що сприяє пропаганді тверезого, здорового способу життя.

Нині Калуський клуб глибоко рішуче взяв курс на перебудову роботи, її оновлення. Цьому, значною мірою, сприяли збори членів УТОГ, що відбулись нещодавно у культзакладі.

— Ми не маємо права задовольнятися нині досягнутим, — сказала присутнім директор клубу Ю. М. Іванів. — Потрібно постійно домагатись більшого, йти далі вперед. А досягти цього можна тільки за умови активності кожного члена УТОГ, посилення порядку й організованості на кожному робочому місці.

Конкретним проявом такого ставлення до виконання своїх обов'язків є праця швачки Калуського філіалу Долинського виробничого об'єднання Юлії Андріївни Владико, котра виступила на зборах. Понад 20 років працює на підприємстві трудівниця. Вона сама сумлінна, і вчить бути

гідними звання робітника молодих — Марію Яців і Ларису Шпак.

Наставниця не тільки ретельна у роботі, у виконанні громадських доручень. Вона не байдужа до безгосподарності тих, хто працює поряд. Юлія Андріївна постійно стежить, щоб на дільниці марно не горіло світло, економно витрачалися матеріали.

З осудом тих членів УТОГ, котрі ще не усвідомлюють необхідності перебудови, виступила токар заводу «Нафтобурмашремонт» Тамара Олексіївна Абрамова. Вона з обуренням говорила про їх аморальну поведінку, зокрема, пияцтво, спекуляцію.

Ідучи по шляху оновлення, зміни на краще сталися у роботі клубу. Відтепер члени УТОГ зможуть відвідувати культзаклад як на першій, так і на другій змінах.

З. ДЕРКАЧ.

м. Калусь, Івано-Франківської області.

Іх часто можна бачити поруч: наставника, «Майстра — золоті руки», народного контролера Василя Гнатюка Марченка і молодого робітника Сергія Мірошніченка, який бореться за присвоєння звання «Ударник комуністичної праці».

Напевно не за горами той час, коли хлопець вийде в передовики Лебединського УВП. Вже нині він кращий молодий робітник, а як зважити на те, що досвідчений майстер задоволений своїм вихованцем, то й приходить впевненість: зростає гідна зміна.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

КРОКИ ТРУДОВОГО ПРИСКОРЕННЯ

Продукція Полтавського учбово-виробничого підприємства № 1 постійно користується попунктом у споживачів. Чоловічі робочі куртки на ватині та жіночі — для листонош — із задоволенням носять не тільки у нашій республіці, а й за її межами.

Проблема реалізації своїх товарів полтавчанами вирішується просто: випускай якісну продукцію і її неодмінно візьмуть.

Що це саме так, свідчить такий факт. План з реалізації за травень і червень нинішнього року виконано відповідно на 107,1 і 107 процентів, а за липень — на 124,6 процента.

За цими здобутками — добре продумана і чітко організована праця багатьох членів УТОГ, котрі трудяться по-ударному, сумлінно і завзято, з повною віддачею.

Трудова активність у колективі Полтавського УВП-1 значно зросла відтоді, коли їх земляки — трудівники УВП-2 — виступили з патріотичною ініціативою «План двох років п'ятиріччя — до 70-річчя Великого Жовтня».

У колективі УВП-1 вирішили так: від ініціаторів не відставати. На зборах, що пройшли на всіх дільницях, у бригадах, відразу було взято курс на перебудову роботи. Тоді ж намітили конкретні заходи по усуненню «вузьких місць» на виробництві.

Висновок з намічених заходів випливав такий: щоб досягти бажаного результату, потрібно кожному трудівникові постійно проявляти ініціативу на своєму робочому місці і підвищувати відповідальність за доручену справу.

Ці фактори значно впли-

нули на результати праці. Відтоді робітниче прискорення набрало сили, стало відчутнішим, значнішим.

— Кожен трудівник заздалегідь знає свої завдання, — розповідає директор Полтавського УВП-1 Т. О. Піхуля, — і виконує їх зразково, цінюючи кожен робочу хвилину. У нас немає порушень трудової і технологічної дисципліни, а це — запорука успіху. На УВП-1 працюють переважно жінки. Колектив наш стабільний, міцний. Всі трудяться дружно і надійно. Основна турбота колективу — якість. Нині дбаємо про поліпшення зовнішнього вигляду виробів.

Наша розмова з Таїсією Олексіївною відбулася у першій декаді серпня. У той день мені довелося зустрітись з багатьма працівниками підприємства. І з ким би не розмовляв, відчувалося, що у колективі кожен добре знає, як конкретно можна досягти підвищення результатів праці.

Тоді ж мені розповіли, що на наступний рік намічено ряд заходів з науково-технічного прогресу, поліпшення умов праці, удосконалення технології виготовлення виробів.

Так, заплановано ввести в дію підйомник для відвантаження готової продукції на склад. Цим самим буде зекономлено чимало робочого часу, полегшено працю вантажникам. Адже нині доводиться вручну перевозити за рік 334 тисячі курток.

Заплановано також впровадити засоби малої механізації: пристосування для підняття низу куртки, інструменти лінійки для пророчування крою та інше.

Підвищенню результатів праці сприятиме поліпшення освітлення у примі-

щеннях підприємства, відремонтвана вентиляція тощо.

Хоч і не велика партійна організація на УВП-1, але вона справляє помітний вплив на хід трудового прискорення. Комуністи підприємства подають приклад у виконанні своїх обов'язків усім членам колективу, працюють ініціативно, творчо. Серед них старший майстер Л. Л. Кльоц, швачка-мотористка М. Є. Кулько, підготовлювач дільниці Л. С. Головатюк.

Не відстають від них комсомольці та молодь. Добре шанують у колективі швачок Валентину Мороз, Валентину Лічман, Катерину Жук, Світлану Липляву, котрі постійно перевиконують норми виробітку, працюють добросовісно.

Є у колективі УВП-1 і резерви. Це, насамперед, використання передового досвіду ветеранів виробництва, наставників молоді, котрі славляться своєю майстерністю у праці, здібностями у вихованні молоді змін: Н. К. Берегова, В. Ф. Сямойлик, Н. Г. Горбань та інші.

На підприємстві великої уваги надають гласності трудового суперництва. Наочна агітація на УВП-1 — одна з кращих у Жовтнево-районі м. Полтави. Тут регулярно випускається стіннівка «Швейник», активно діє «Комсомольський прожектор».

Звичайно, ще не всі резерви у полтавчан використано, не всі проблеми розв'язано. Але якщо активніше попрацювати над їх реалізацією — ініціативно, відповідально, то результат буде ще вагомим.

М. ГРИЩЕНКО.

Продовольча програма: наш внесок

Сила прикладу

Понад 32 роки свого життя присвятила член УТОГ Стефанія Степанівна Гладь праці на тваринницькій фермі колгоспу ім. Калініна села Князпіль, що в Старосамбірському районі на Львівщині.

Життєрадісною вдачею, з посмішкою, — такою її звикли бачити на роботі. «Майстер — золоті руки», наставниця молоді працює із задоволенням, з почуттям радості від усвідомлення того, що все йде до ладу, що справа її потрібна і виконує вона її вправно, а коли все гараздиться, то й настрої піднесені.

Важко, мабуть, нечуючий людині бути наставником.

Тим більше, що навчає вона чужих. Однак Стефанія Степанівна це не стосується, бо її переконання таке: не стільки значать слова і настанови, скільки сила особистого прикладу, а також вміння терпляче і послідовно доводити справу до кінця, якого б напруження моральних і фізичних сил вона не вимагала. Саме ця наполегливість і допомогла С. С. Гладь стати досвідченою наставницею, домогтися вагомих трудових успіхів. Достатньо відзначити, що нечуюча колгоспниця впродовж останніх чотирьох п'ятирічок незмінно виходила переможцем у соціалістичному змаганні.

Чесна, скромна жінка не

полишає улюбленої роботи і вдома. В неї, незважаючи на похилий вік, вистачає сили вести й чимале домашнє господарство. І тут вона має значні «виробничі здобутки», щороку здаючи державі птицю, м'ясо, яйця, городину.

Нині член УТОГ С. С. Гладь натхненно трудиться над виконанням підвищених соціалістичних зобов'язань на честь 69-річчя Великого Жовтня. Ювілей країни вона зустріне гідно, бо планове завдання дев'яти місяців нинішнього року нечуюча колгоспниця значно перевиконала.

Н. БАГЛІЙ.

Львівська область.

Лишки продуктів — державі

З кожним роком зростає активність сільських трудівників — членів УТОГ, котрі беруть безпосередню участь у реалізації Продовольчої програми. Сприяє цьому цілеспрямована робота, яку проводять міжрайвідділи Товариства серед нечужих.

Так, в Балтійській області завдяки проведеній роботі 13 сімей здають державі сільгоспродукти з особистих підсобних господарств. За перше півріччя нинішнього року вони продали 1,2 тони м'яса гов'ядини, 1,3 тони пташинного м'яса, 1400 літрів молока, 1000 яєць, 1,3 тони овочів, 1,45 тони фруктів.

Крім того, п'ять сімей не

стільки здають лишки продуктів державі, але й беруть на відгодівлю тварин у колгоспах, укладаючи з ними договори.

Успіхи у цій справі — результат роз'яснювальної роботи, що проведена працівниками і активом Балтійського міжрайвідділу під час подвірних обходів, певних організаційних і виховних заходів. Так, у Балтійському міжрайвідділі проведено усномімічний журнал «Продовольча програма — справа всенародна». На зльотах членів УТОГ Анаїївського і Савранського районів були взяті підвищені соціалістичні зобов'язання, які теж сприяли зростанню особис-

тих внесків у реалізацію Продовольчої програми.

Постійну активність виявляють члени УТОГ і Роздільнянського міжрайвідділу. Серед них Є. Ф. Солод, Л. П. Жембей, Є. Д. Тринча, В. М. Чередищенко та інші. Ними продано 4100 літрів молока.

Особливо слід відзначити сім'ю В. С. Делібаса. На її рахунок 1200 літрів козячого молока, 900 кілограмів свинини і гов'ядини, 120 кілограмів кролятини, 59 шкірок кролів, 1300 яєць. Продажа лишків продуктів членами Товариства Одеської області триває.

Ю. ГЕР.

м. Одеса.

Відзнаки ветерана

Славна Чернігівщина людьми працюючими. Підтримуючи славні трудові починання передовиків області і країни, багато робітників, членів нашого Товариства трудяться за особистими планами, працюють у ритмі, який забезпечує дострокове виконання завдань дванадцяти п'ятиріччя.

Серед них Григорій Максимович Мелешко, знімаючий випаленої цегли Чернігівського обласного об'єднання будівельних матеріалів — заводу № 2. Його особистим планом передбачено виконати дванадцять п'ятиріччя за 4 роки і він чесно дотримує свого слова.

31 рік на підприємстві Григорій Максимович. Сум-

лінно ставиться до роботи, працює на відкритому повітрі, літом — в спеку і дощ, зимою — в мороз і вітер, завжди виконуючи свою щоденну норму. Його труд високо цінують на виробничих планах, працюють у ритмі, який забезпечує дострокове виконання завдань дванадцяти п'ятиріччя.

Серед них Григорій Максимович Мелешко, знімаючий випаленої цегли Чернігівського обласного об'єднання будівельних матеріалів — заводу № 2. Його особистим планом передбачено виконати дванадцять п'ятиріччя за 4 роки і він чесно дотримує свого слова.

31 рік на підприємстві Григорій Максимович. Сум-

підвищених соціалістичних зобов'язань, активну участь в громадському житті колективу ветеран був нагороджений 30 квітня 1975 року орденом Трудової Слави III ступеня, а недавно — 22 травня 1986 року — нагороджений орденом Трудової Слави II ступеня.

Не позичати Григорію Максимовичу завзяття й наполегливості у праці, то ж до кінця своєї виробничої діяльності він напевно здолася ще на одну трудову висоту і засяють на грудях ветерана нові відзнаки за ударну працю.

О. ЛЕМІШКО,
голова Чернігівського міжрайвідділу УТОГ.

Вагомий внесок у здобутки всього колективу роблять швачки-мотористки Полтавського УВП-1 (зліва направо) В. М. Мурсалімова, К. Г. Михайлик, Г. Є. Прибик, які нині прагнуть достроково завершити завдання року.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

СПОЖИВАЦТВО. ДЕ ЙОГО КОРИННЯ?

Якось я запропонував мешканцям гуртожитку колективно переглянути двосерійний художній фільм в одному з кінотеатрів міста. Спочатку всі охоче погодилися, та коли дізнались, що для цього потрібно здати по карбованцю на квиток, — буквально у кожного знайшлися «поважні» причини, щоб не піти. А Сергій В. прямо заявив:

— Підемо тоді, як буде безплатно...

Поки я пояснював, що такої можливості в нас ще немає, ряди бажуючих швидко танули, а потім у червоному кутку стало зовсім безлюдно...

Цей випадок дуже засмутив мене і змусив замислитися, звідки в них такі настрої, одержати від Товариства побільше і безплатно? Потім згадалися інші подібні випадки.

Якщо, скажімо, переможців розважальних ігор чи атракціонів у культзакладі не відзначають призовим подарунком, то масовості не буде.

Будь-який спортивний захід у масштабах області збирає велику кількість учасників (і це в той час, коли в спортсекціях обмаль людей), якщо їх забезпечують безплатними талонами для харчування. Не вистачає талонів — немає й масовості.

Як не прикро, але незначна категорія нечуючих ніколи не шукає задоволення моральних і духовних потреб. Її влаштовує лише одне — матеріальне благополуччя.

Звідки бере свій початок оця духовна вбогість, адже не народжуються люди такими? Мені здається, що негативне явище зароджується в свідомості глухого громадянина ще на шкільній лаві і закріплюється упушеннями і недоробками всього педагогічного колективу.

На відміну від свого чуючого однолітка, глухий учень, будучи на повному державному забезпеченні, не бачить і не усвідомлює, якими зусиллями інших людей дістаються надані йому блага, а потім, ставши дорослим, не відчуває обов'язку перед ними, державою. Він дбає тільки про себе, про свої інтереси. Про це треба постійно пам'ятати кожному педагогу спецшколи-інтернату і вміло гасити в підвідомості дітей це негативне явище, поки воно не переросло у споживацтво.

Не раз мені в педагогічній практиці доводилося спостерігати сцени, коли в гості до школярів приїждже випускник. Його, крикливо зодягнутого, з почуттям великої зверхності перед молодшими товаришами по інтернату, оточує захоплений натовп дітей. Всім хочеться дізнатися, як у нього склалися самостійне життя? А він хизується своєю високою зарплатою, потім вийме з кишені пенсійну книжку і водить нею перед очима хлопців та дівчат, викликаючи в них не здоровий заздощі. Не у відмінному навчанні, мовляв, криється благополуччя.

Випускники спецшкіл-ін-

тернатів йдуть у самостійне життя з почуттям обов'язку перед Вітчизною, з готовністю чесно і самовідданою працею відплатити свій борг державі. Але, на жаль, є чимало таких, які прагнуть будь-що влаштуватися лише на роботу з шкідливими умовами праці, щоб в мінімально-короткий строк заробити необхідний стаж для призначення пенсії в сумі 60 карбованців. В цьому, на перший погляд, немає нічого поганого — молодий чоловік прагне забезпечити себе матеріально. Але в тім то й річ, що такі члени Товариства, одержавши пенсію, перестають чесно працювати — займаються виготовленням і збутом фотопродукції сумнівного характеру, пиячать, а то й просто стають дармоїдами. Очевидно, слід підняти клопотання перед відповідними органами про те, щоб позбавляти таких людей цієї постійної державної допомоги.

Споживацтво проявляється не тільки в прагненні увірвати від Товариства чи держави побільше і дати їм якомога менше. Візьмемо, наприклад, обслуговування глухих. Деякі нечуючі перетворили перекладачів-дактилорів у своїх слуг. Поміркуйте самі, чи зобов'язані вони перекладати їх особисті листи і писати на них відповіді? Звичайно, ні. А заяви про прийом і звільнення з роботи? Теж — ні. Але перекладач це робить, бо якщо відмовиться, то на нього посилається злива усних скарг в різні інстанції. Усних скарг, що хоч мо-

лода людина і закінчила 12 класів, але написати грамотної простої елементарної записки не може. Та й навіть, коли за неї все зробить перекладач! Причому, з їх уст перекладач рідко чує слова ввічливості як, наприклад, «Будь ласка», «Я вас прошу...», і т. п., а найчастіше лунають грубощі: «Мені потрібно!», «Ти зобов'язана це робити. Тобі за це держава платить».

Якщо розібратися, то перекладач таки багато чого зобов'язаний робити для нечуючих. Його обов'язки глухі добре знають, а от про свої частенько забувають. Візьмемо для прикладу сплату членських внесків УТОГ. Це обов'язок кожного члена Товариства, але як плаксиво вони розлучаються один раз на рік з монетою вартістю 50 копійок.

Завершуючи свого листа до редакції, хочу наголосити: переважна більшість членів нашого Товариства — самовіддані трудівники. Їх праця відзначена високими урядовими нагородами, вони беруть активну участь в громадському житті Товариства. Ці люди не знайдуть тут докорів на свою адресу, але явище, про яке веду мову, існує. Замовчувати його не можна. Пому треба дати справжній бій, щоб воно не розросталося далі серед молоді.

Гадаю, що читачі «Нашого життя» продовжать на сторінках газети розпочату мною розмову.

Ф. ФОМІН,
вихователь гуртожитку
Кіровоградського УВП.

Чимало років ударно працювала в радгоспі «Скра», що у Мелітопольському районі, член УТОГ Марія Михайлівна Перцова. Вона має численні відзнаки за сумлінний труд, заохочення. Та прийшов час і пішла жінка на заслужений відпочинок.

Однак не змогла всидіти дома без роботи. Цього року звернулася М. М. Перцова до керівників господарст-

ва і їй запропонували працювати в ідальні, що обслуговує трудівників живих і членів рілльничих бригад на збірній городині.

Нова робота припала до душі. Бо знову серед людей, бо знає — праця її потрібна.

Текст і фото
М. МОРДУШЕНКА.
Запорізька область.

ЛИВАРНИК

Олександр Васильович Стариков працює на Макіївському ордені Леніна металургійному комбінаті імені С. М. Кірова. Обрубник литва — така професія в члена нашого Товариства, який робить вагомий внесок у трудові здобутки своєї бригади.

Високу оцінку трудової діяльності О. В. Старикова дає майстер цеху В. С. Колесников:

— Нечуючий обрубник — добросовісний, наполегливий робітник. Він не раз за досягнення у праці заохочу-

вався керівництвом комбінату і цеху, є ударником комуністичної праці, одним з кращих трудівників бригади. О. В. Стариков — людина, на яку можна покластися, даючи їй найвідповідальніші завдання.

З. СЕЛЕЗНЬОВ.
Донецька область.

Хліб — всьому голова

Хліб — таке коротке, але містке слово. Ніякий самородок золота не переважить кусень хліба — мірило всіх наших цінностей. Але духмяна паляниця — не самородок. В ній щедрість землі, мудрість землеробів, досвід борошномелів, мистецтво пекарів. Хліб — це життя, найнеобхідніше, що потрібно було людині в усі часи. І сьогодні шлях до нього лежить через щоденні турботи, напружену працю хліборобів.

У ставленні до хліба є моральна і матеріальна сторони. Дехто не цінує цей продукт харчування — бо ж хліб наш найдешевший у світі. То ж не варто, мовляв, звертати уваги на копійки. Але не в копійках справа — хоч з малої економії починається велика. Головне ж — не цінується праця багатьох людей.

Давайте поміркуємо разом. Припустимо, що кожен викидає у відходи за день 20 грамів хліба. Тоді за рік набереться 7 кг 300 гр., або це 15 батонів. Чи не слід над цим задуматися?

Далі. Зерна на ці 7,3 кг спеченого хліба треба зібрати майже із 40 квадратних метрів поля. І все це тільки для того, щоб якась недбайлива людина на протязі року безтурботно викидала шматки хліба.

Якщо ж кожен житель нашої країни в середньому викидатиме такий же шматок хліба (20 гр.) набереться поле розміром майже в 1 мільйон гектарів. Таким чином, цей хліб виробували б у 350 середніх колгоспах і радгоспах. Скільки ж тоді його піде на куплений та викинутий загалом шматок хліба? — Майже 1,5 мільйона тонн на рік.

Як уявити собі таку кількість? В один вагон завантажують 60 тонн зерна, а в залізничному составі в середньому 60 вагонів. Щоб перевезти 1,5 мільйона тонн зерна, треба мати майже 400 составів.

Колгоспи й радгоспи нашої країни, щоб зібрати таку кількість зерна, використовують чимало комбайнів, автомобілів, витрачають значну працю. Це обійдеться їм не дешево, а ще дорожче — державі.

Ось така проста арифметика, хоч здавалося б, викидаємо шматочки і крихти! Все це змушує замислитися: чи сповна ми поважаємо труд хліборобський, чи завжди намагаємося, що ота духмяна паляниця — святина? То ж берегти хліб — вічна істина, яка повинна передаватися із роду в рід, із покоління в покоління.

Я вважаю, що слід часті-

ше пропагувати бережне ставлення до хліба, говорити про це на весь голос на підприємствах, у школах, у будинках відпочинку. Культзаклади УТОГ також не повинні стояти осторонь — влаштовувати тематичні вечори, книжкові виставки, зустрічі з хліборобами. «Уроки хліба» — ніколи нам не зашкодять.

Будьмо економними і бережливими до найдорожчого в житті — хліба насущного, який, як сказав поет Сергій Вікулов:

Хліб — это судьба
народа,
Хліб — это судьба
страны.

А якої думки ви шановні читачі?

Взялася за перо, відпочиваючи у «Сосновому бору». До глибини душі мене схвилювало те, що деякі відпочиваючі, а це в основному члени УТОГ, без жалю і совісті викидають шматки, а то навіть цілі батони чи булки в урну. Працівникам Будинку відпочинку не слід залишати без уваги цей факт. Необхідно, щоб відпочиваючі навчилися цінувати наш український хліб, який цього року не так легко вирощений.

О. ЧОРНОБАЙ.
м. Кременчук,
Полтавська область.

Люди нашого Товариства

ЇЇ ДУШЕВНА КРАСА

Щирою привітною посмішкою зустрічає кожного нечуючого голова Коростенського міжрайвідділу УТОГ Людмила Єгорівна Павина. Люди приходять до неї за порадою, з сімейними питаннями, зі своїми життєвими обставинами і Людмила Єгорівна уважно вислухає кожного, хто переступає поріг клубу УТОГ. Подумає мить, а потім допоможе ділом чи порадою. І я бачу, як залишають люди приміщення клубу УТОГ задоволеними.

Чимало в неї роботи: одному треба допомогти влаштуватися на роботу, іншому — подбати про поліпшення житлових умов. Іноді неодмінно треба сходити до лікарні — відвідати нечуючого, який щойно захворів, а на завтра готуватися до чергових зборів.

Ось до робочого столу підходить літня жінка, що прийшла сплатити членські внески і прохає допомогти передплатити газету «Наше життя» — без неї важкувато нечуючому.

— Треба ж знати, як працюють і живуть інші члени УТОГ, — говорить вона і ділиться з головою міжрайвідділу УТОГ своїми думками, радощами, розповідає все, що наболіло на душі.

Кожний, хто приходить до клубу вирішити якесь своє наболіле питання, говорить відверто:

— Хто ж інший нам допоможе, як не ця скромна і чуйна людина — людина душевної краси.

— Давно хотів зустрітись, відверто поговорити, — каже мені молодий смягливий юнак, член УТОГ. — Знаю, що тоді обов'язково стане

світліше, тепліше на душі.

Л. Є. Павина радить, що треба зробити, як вирішити складне питання.

— Не хвилюйтеся, — говорить вона, — я поговорю з начальником цеху.

Члени УТОГ знають: наш голова постійно допомагає людям, дбає за кожного, нікому не дозволить скривдити нечуючого.

Зовсім іншою буває Людмила Єгорівна, коли зустріється з людиною недисциплінованою. З порушником трудової дисципліни, з тим, хто погано поводить себе в сім'ї, або ніяк не може порвати з «зеленим змієм», у неї особлива розмова.

— Поки будете такими, — не ждїть моєї поваги, — відверто говорить вона. — Її треба заслужити.

І починає переконувати в тому, що час вже схаменуватись, облішити негідні звички, а відтак допомагає стати на правильний життєвий шлях.

— У членів УТОГ — різні характери. До кожного треба обов'язково знайти підхід, прийти на допомогу. Турбот вистачає... — продовжує Людмила Єгорівна.

Але не тільки індивідуальні бесіди Л. Є. Павиної дають користь у вихованні нечуючих. На високому рівні у Коростенському міжрайвідділі проводиться ідеологічна, виховна робота. Чи й не тому міжрайвідділ вважається одним з найкращих на Житомирщині.

...Кілька років тому з Уралу приїхав інвалід Великої Вітчизняної війни Федір Дмитрович Морозов. Тоді він проживав у селі Перга Олевського району.

На фронті людина була важко поранена, контужена, оглохла, не все гаразд складалося в житті. Потрібна була моральна підтримка.

Двічі Л. Є. Павина була в оселі інваліда, говорила з ним про життя, порадями допомогла подолати пригнічення, поліпшити настрій, викликаний станом здоров'я, веселила в нього надію, а тепер листується.

Починала працювати Людмила Єгорівна у 1966 році, тоді якраз був відкритий клуб УТОГ. Спочатку Л. Є. Павина була перекладачем у створеному у Коростені міжрайвідділі УТОГ.

Через чотири роки її обирають головою міжрайвідділу УТОГ. З початку роботи Людмили Єгорівни на цій посаді значно активізувалася художня самодіяльність, стали регулярними виїзди в села району з концертами.

Л. Є. Павина багато сил віддає працевлаштуванню нечуючих, вирішенню побутових проблем, допомозі дітям нечуючих, проявляє до всіх материнську турботу. Кілька років підряд комуністи обирають її заступником секретаря партійної організації міського відділу культури.

За добросовісність, сумління, щедрість душі Л. Є. Павину нагороджено грамотами, нагрудним знаком «Переможень соціалістичного змагання 1979 р.», медаллю «Ветеран праці», що є свідченням її багаторічної бездоганної роботи з нечуючими.

І. РУВІНСЬКИЙ.
м. Коростень,
Житомирська область.

ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ ВИЗВОЛЕННЯ

З нагоди 43-ої річниці з Дня визволення міста від фашистських загарбників, наприкінці вересня у Павлоградському будинку культури УТОГ відбувся вечір.

Учасник Великої Вітчизняної війни, лектор товариства «Знання» С. С. Нужний поділився спогадами про ті дні, коли наші воїни, в тому числі й павлоградці, визволяли свою священну землю від фашистських негідників.

Перед присутніми виступив ветеран Великої Вітчизняної війни, учасник Параду Перемоги у Москві П. М. Ужва, котрий розповів про те, як Радянська Армія визволяла пригноблені народи і з якою радістю зустрічали наших воїнів-визволителів у Західній Європі.

Ветеран праці, пенсіонерка М. В. Кривоноса теж поділилася спогадами. Вона згадала як нечужі трудівники, евакуйовані в Середню Азію і в інші міста нашої країни, кували зброю для фронту, не шкодуючи сил робили все, щоб прискорити День Перемоги.

Учасники художньої самодіяльності Будинку культури УТОГ з цієї нагоди дали святковий концерт.

І. ЗІНЧЕНКО,
ветеран Великої Вітчизняної війни.

м. Павлоград,
Дніпропетровська область.

ВЕЧІР ТУРИЗМУ

27 вересня в Ровенському будинку культури УТОГ було особливо поживлено і весело. В цей день двері культзакладу були відчинені для всіх любителів такого прекрасного виду спорту, як туризм. Учасникам вечора була запропонована широка програма культурного відпочинку. Спочатку гості зустрілись з професійними спортсменами, котрі в бесіді за чашкою чаю розповіли про найцікавіші проїдені маршрути.

Потім присутні взяли участь у спортивній вікторині та в конкурсних змаганнях. Багатьом учасникам довелося проявити кмітливість та вміння, щоб виконати цікаві конкурсні завдання, як, наприклад, із туристичних споряджень вилучити найнеобхідніше, швидко і правильно укласти його в рюкзаки, або за схемою, запропонованою учасникові змагання, відшукати призи при допомозі компаса. Ще багато цікавих і захоплюючих ігор провели того вечора любителі туристичних подорожей.

Не було тільки у цих змаганнях переможців і переможених, тому що перемогла дружба. Адже саме міцна дружба, взаємодопомога в походах — це вже запорука успіху.

Наприкінці вечора відбулась дискотека.

Н. ЛЯШ,
А. ПРОДАЙ.
м. Ровно.

ПРИКЛАД ПОДАЮТЬ ВЕТЕРАНИ

До підсумків чемпіонату СРСР з легкої атлетики

в метанні ядра і диска, Олександр Саєвський у четверте став чемпіоном країни зі стрибків у довжину. Щоправда, вони не показали високих результатів, але в прагненні боротися до кінця їм не відмовив. З молодих титулів чемпіонів завоювали Світлана Городок (200 м), Сергій Матвієнко (110 м з бар'єрами) і стрибун з жердиною Олег Грабовий, який показав досить скромний для першості СРСР результат — 4 м 10 см.

У команді УТОГ, що виступала в Чернівцях, не виявилось атлетів, здатних на рівних боротися на чоловічих дистанціях спринту. Не проявили себе учасники естафети. Серед призерів змагань у метанні списа, молота, диска, ядра немає жодного українського спортсмена! Те саме можна сказати про стрибунів у висоту, десятиборців. Навіть у тих видах програми, де члени збірної УТОГ були на висоті,

поруч з лідерами немає других — третіх призерів, тобто тих, хто затра приїде на зміну лідерам. А зміна потрібна, необхідна.

У той же час на першості СРСР був показаний ряд високих результатів. Відзначились стрибуні: К. Якунін (Узбекистан) встановив рекорд країни, що перевищує офіційне світове досягнення, взявши планку на висоті 2 м 0,5 см. Естонка А. Оясту наодинці боролася з висотою і 170 см — нагорода технічній вольовій спортсменці. Оясту була першою і в стрибках у довжину, показавши у кращій спробі 5 м 43 см. Добрих слів заслугує білорус В. Борсевич, який переміг на дис-

танціях 1500 (4.05.5), 5000 (15.54.4) і 3000 м з перешкодами (9.54.1). Також трічі відсвяткувала успіх (дистанції 800, 1500 і 3000 м) ветеран збірної РРФСР Г. Піскунова. Підтвердили свій клас спринтери: С. Бичков фінішував на «сотці» за 10,9 сек, Б. Крошкін показав у бігові на 200 м 22,0 сек. З новачків відзначимо 18-річного естонця Є. Певкура — чемпіона у бігові на два кола — (2.00.6), латиша В. Аліса, який пробіг 400 м за 49,6 сек. Молоді і перспективні атлети, котрих названо кандидатами до збірної команди країни.

Легкоатлетичний сезон наближається до завершен-

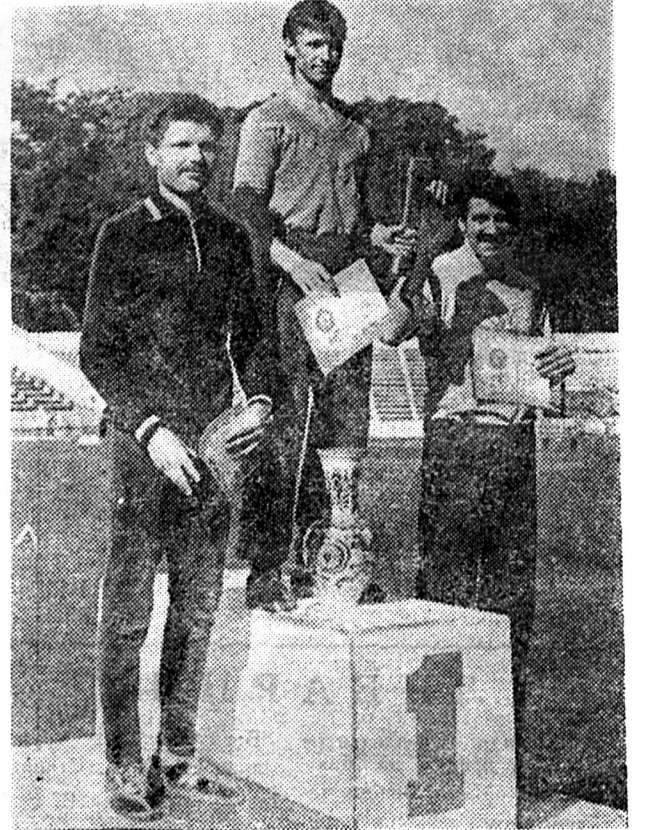
ня. Попереду — нові старты, в тому числі й участь збірної команди країни у міжнародних змаганнях.

Наводимо місця, що їх посіли команди республік. Перша група: РРФСР-1 — 431 очко, УРСР-1 — 357, Естонія — 352, Білорусія — 303, Литва — 194 очка. Друга група: РРФСР-2 — 224 очка, УРСР-2 — 181, Латвія — 167, Казахстан — 138, Узбекистан — 136, Грузія — 79 очок.

Л. ГОДІН.

На знімках: чемпіон у бігові на 110 м з бар'єрами С. Матвієнко; лідирує С. Білусяк; на п'єдесталі пошани — переможці у потрійному стрибку; у центрі рекордсмен СРСР і світу К. Якунін, зліва С. Господарський (3 місце), справа О. Саєвський (2 місце).

Фото автора.

Футбол НА ПЕРШОСТІ СРСР

Першість Радянського Союзу вперше проводилась в Алма-Аті. Команди УРСР випала честь відкрити ці змагання. Нашими суперниками були узбецькі футболісти.

Початок гри пройшов при перевазі узбецьких футболістів, які скоріше справились з хвилюваннями. Але ось на 15 хвилин прорив А. Загребелька закінчився голом в ворота суперника. Це був перший гол чемпіонату. Він зняв хвилювання у наших футболістів і вони заграли у «свій» футбол. Незабаром С. Черненко з 11-метрового удару, який було призначено за грубий прийом проти С. Лагута, подвоїв рахунок. Красиву комбінацію, в якій взяла участь О. Пастушенко, С. Адаменко, успішно завершив А. Загребелько і рахунок став 3:0 на нашу користь. На перерву команди пішли з рахунком 4:1. У другому таймі капітан команди О. Пастушенко забив п'ятий гол.

Після цієї гри відбулось урочисте відкриття змагань. Після урочистого парадного зйграно два матчі. Торішні чемпіони — білоруські футболісти — лише на останніх хвилинах гри зуміли зрівняти результат і уникнути поразки в грі з новачками I групи чемпіонату — грузинськими футболістами. Нічия 1:1.

Цікавою була гра казахських і російських футболістів. Перші кілька раз могли відкрити рахунок, але доведені росіяни зуміли відстояти свої ворота. І в цій грі було зафіксовано нічия 0:0.

Другий тур відкрили білоруські і узбецькі футболісти. Узбеки відкрили рахунок. Здавалось, що команда БРСР зазнає поразки, але білоруси зуміли зрівняти рахунок і добитись нічийного результату — 1:1.

Напруженою була наша гра з росіянами. Обидві команди добре знають одну — більшість гравців обох команд влітку успішно виступала в складі збірної СРСР, вигравши в Угорщині Кубок Дружби. Але повернемося до гри. Кілька слушних нагод забити голи мали А. Загребелько, С. Дмитрієв. Один раз з порожніх воріт м'яч відбив захисник, декілька разів виручав свою команду воротар. У футболі є старе правило, якщо ти не забиваєш гол, то тобі його обов'язково заб'ють. Так воно і сталося. Єдина помилка захисту і росіяни, забивши єдиний гол, святкували перемогу. Спортивне щастя було на їх боці.

Цікавий футбол було показано у грі грузинських і казахських футболістів, яка завершувала ігри другого туру чемпіонату. В рахунок поведи господарі, але незабаром з 11-метрового удару грузинські футболісти зрівняли рахунок. Треба сказати, що за два тури чемпіонату в жодного тренера не було претензій до господарів — ні в суддівстві, ні в доброзичливості. Але третій тур спростував

наші надії на об'єктивне суддівство. Повторювались події 1984 (Єреван) і 1985 років (Мінськ), де все робилось, щоб місцеві футболісти стали чемпіонами. В Алма-Аті це ми певною мірою відчули на собі, зустрічаючись в третьому турі з господарями. Суддівство було вкрай необ'єктивне. Неузгодженість захисників і воротаря призвела до взяття наших воріт ще на початку гри. Спроби зламати хід боротьби не вдалися через неточні удари нападаючих, безперервні суддівські свистки. Маючи півтора тайми ігрову перевагу, ми програти 0:1. Що з цього приводу можна сказати? Суддівство хоча й було необ'єктивним, але й самі футболісти повинні розуміти, що це не виправдує бліді гри. І для того, щоб перемогти, треба грати самовіддано від першої до останньої хвилини.

Але повернемося до ігор. Узбецькі футболісти виграли принциповий матч 2:1 у грузин. Білоруські футболісти з таким же рахунком периграли росіяни. Стало зрозумілим, що на титул чемпіонів вперше претендують казахські футболісти. В четвертому турі за «допомогою» суддів вони перемогли білоруських спортсменів 2:1 і ще на крок наблизились до заповітної мрії. Росіяни з рахунком 4:0 виграли в узбецьких футболістів, а ми з таким же рахунком —

в грузин. Голи забив А. Загребелько — 2, С. Лагута і С. Дмитрієв. Але радував не тільки рахунок, а те, що вдосконалили свою гру. Всі фахівці, які були на матчах чемпіонату, зійшлися на тому, що по якості гри українці повинні були боротись тільки за перше місце. Але не, так би мовити, громадська думка.

Останній тур мало що міг змінити. Казахські футболісти, перемігши 3:2 узбецьких, вперше в історії змагань цього рангу стали чемпіонами СРСР. І хоч їм дозволяють рідні стіни, однак варто сказати, що команда підготувалась непогано, вона перевершила себе і стала чемпіоном.

Росіяни, легко подолавши опір грузинських футболістів, перемогли 7:1 і зайняли друге місце. Принциповим був наш матч з білорусами, в якому вирішувалась доля 3 місця. Нас влаштувала нічия в той час, як білорусам вкрай потрібна була перемога.

Гра почалась нашими атаками. Слушні моменти для взяття воріт втрачають А. Загребелько, С. Адаменко, С. Дмитрієв. Треба сказати, що невикористання голевих ситуацій — це наша споконвічна біда. На 15 хвилин у наші ворота признається 11-метровий. Але блискуче зйграв воротар збірної УРСР К. Лопата, який парировав цей удар. В попередніх іграх у нас були претензії до його

гри. Це зрозуміло, бо раніше він був запасним воротарем і ігрової практики на такому рівні не мав. В матчі з білорусами він зйграв відмінно, як і вся команда, що бездоганно виконала тренерські установки. Зйгравши внічию 0:0, ми зайняли 3 місце. 4 місце дісталось торішнім чемпіонам — футболістам БРСР. П'ятими фінішували узбецькі футболісти, які наступного року планують прийняти учасників першості СРСР-87. Останнє місце посіли спортсмени Грузії, які наступного року виступатимуть в 2 групі.

Було визначено кращих гравців. Серед них кращим захисником чемпіонату названо капітана збірної УРСР Олександра Пастушенка. Другим у суперництві бомбардирів був А. Загребелько — 4 забитих м'ячів.

Всі тренери збірних зійшлись на тому, що для об'єктивного суддівства чемпіонату СРСР республіканські спортивні федерації глухих повинні добиватись, щоб до складу делегації кожної республіки входив суддя. Адже результати останніх трьох чемпіонатів свідчать про те, що господарі першості всіма правдами і неправдами прагнуть вибороти чемпіонське звання. Це позбавляє змагання основного принципу — чесної боротьби.

В. КУЛІБАБЕНКО,
старший тренер збірної УТОГ з футболу.

**Редактор
П. БУЛАТОВ**